

Ny Bokin'i Daniela - Fahiraika ambin'ny zato sy iraika ambin'ny folo

Famoahana ny Hevitra ara-paminaniana momba an'i Abubakar ao amin'ny Loza Voalohany ao amin'ny Apokalypsy

Jeff Pippenger
2024-03-02

Tamin'ny tantara ara-paminaniana momba ny Loza voalohany, ny mpitarika izay nanaraka an'i Mohammed dia i Abu Bakr Abdullah ibn Abi Quhafa, rafozan'i Mohammed. Hantsointsika hoe Abubakar izy. Samy voaresaka ao amin'ireo andininy efatra voalohany izy sy Mohammed. I Abubakar no mpanapaka silamo voalohany taorian'i Mohammed, ary voarakitry ny tantara ny didy iray izay nomeny ny miaramilany, ka aseho ao amin'ny andininy fahaefatra amin'ny Apokalypsy toko faha-sivy izany. Io didy io dia maneho ny fizotran'ny fanombohan-kase izay nanomboka tamin'ny fahatongavan'ny loza fahatelo, izay koa ilay Trompetra fahafito, ary izay koa ny fahatongavan'ny anjely fahatelo.

Ary nitsoka ny anjely fahadimy, ka hitako ny kintana iray latsaka avy tany an-danitra ho amin'ny tany; ary nomena azy ny fanalahidin'ny lavaka tsy hita noanoa. Dia nosokafany ny lavaka tsy hita noanoa; ary niakatra avy tamin'ilay lavaka ny setroka, tahaka ny setroky ny lafaoro lehibe; ka nohamainin'ny setroky ny lavaka ny masoandro sy ny rivotra. Ary avy tamin'ny setroka no nivoahan'ny valala ho amin'ny tany; ary nomena hery izy, tahaka ny hery ananan'ny maingoka etỳ an-tany. Ary nasaina izy tsy hanimba ny ahitra amin'ny tany, na zava-maitso akory, na hazo akory; fa ny olona ihany izay tsy manana ny tombo-kasen'Andriamanitra eo amin'ny handriny. Apokalypsy 9:1–4.

Ny “kintana” izay latsaka avy any an-danitra dia i Mohammed, izay nanomboka ny asa fanompoany tamin'ny taona 606. Nomena “lakile” i Mohammed mba “hanokatra” ny “lavaka tsy hita noanoa”, ka hamela “setroka” hanamaizina ny “masoandro sy ny rivotra”, ary hamoaka “valala” izay nomena “hery” tahaka ny herin'ny “maingoka.” Ilay lakile dia ady ara-tafika izay niteraka fahalemen'ny herin'ny tafika romana, ka noho izany dia nahafahan'ny adin'ny finoana silamo nisondrotra. Ny lavaka tsy hita noanoa dia tandindon'i Arabia, toerana nahaterahan'ny finoana silamo, ary ny setroka dia naneho ny fivavahana sandin'ny finoana silamo izay hieleza manerana ny tany ka haka ny jeografia ihany izay hotafihin'ireo andiam-valala mamaky an'i Afrika Avaratra, Eoropa Atsimo, ary Arabia. Ny valala dia tandindon'ny finoana silamo, ary ny hery, araka ny faminaniana, dia maneho hery ara-tafika. Ny heriny dia ho tahaka ny an'ny maingoka, izay mamely tsy ampoizina. Izao no ambaran'i Uriah Smith:

“Kintana iray no latsaka avy tany an-danitra ho amin'ny tany; ary nomena azy ny fanalahidin'ny lavaka tsy hita noanoa.”

“Raha mbola nandinika ny zava-mahagaga nateraky ny fahaizany sy ny heriny ny mpanjaka persiana, dia nandray taratasy avy tamin'ny olom-pirenena tsy nalaza iray avy any Mekka izy,

izay nanasa azy hanaiky an'i Mohammed ho apostolin' Andriamanitra. Nolaviny izany fanasana izany, ary notriatrin'ny ilay taratasy. 'Toy izao,' hoy ny niantsoantsoan' ilay mpaminany arabo, 'no handrovitan' Andriamanitra ny fanjakana, ary handavany ny fangatahan' i Chosroes.' Niorina teo amoron' ireo fanjakana roa tao Atsinanana ireo i Mohammed ka nijery tamim-pifaliana miafina ny fandrosoan'ny fandranganana nifanaovan' izy ireo; ary teo afovoan'ny fandresen'ny Persiana dia sahiny ny naminany mialoha fa, tsy ho ela akory, dia hiverina indray eo amin'ny sainan'ny Romanina ny fandresena. 'Tamin'ny fotoana nilazana fa nanambarana ity faminaniana ity, dia tsy nisy faminaniana azo heverina ho lavitra kokoa amin'ny fahatanterahany, satria ny roa ambin'ny folo taona voalohan' i Heraclius dia efa nanambara ny faharavan'ny fanjakana izay efa antomotra.'..."

"Nampietry an'i Chosroès ho eo ambany fahefany ny fananan'ny Romana [tany] Azia sy Afrika. Ary 'ny fanjakana romana,' tamin'izany fotoana izany, 'dia voafetra ho amin'ny mandan' i Constantinople, miaraka amin'ny sisa tavela amin' i Grisias, Italia, sy Afrika, ary tanàna sasantsasany amoron-dranomasina, hatrany Tyro ka hatrany Trebizond, teo amin'ny morontsiraka aziatika. Ny traikefan'ny enin-taona, nony farany, dia nandresy lahatra ilay mpanjaka persiana mba hiala amin'ny fanafihana an' i Constantinople, ary hamaritana ny haba isan-taona ho avotra ny fanjakana romana,—talenta volamena arivo, talenta volafotsy arivo, akanjo landy arivo, soavaly arivo, ary virijina arivo. Nanaiky ireo fepetra mahamenatra ireo i Heraclius. Nefa ny fotoana sy ny elanelam-potoana izay azony mba hanangonana ireo harena ireo avy amin'ny fahantran'ny Tatsinanana dia nohararaotina tamin-kafanam-po ho amin'ny fanomanana fanafihana sahisahy sy feno famoizam-po."

"Ny mpanjakan' i Persia dia nanamavo ilay Saracena tsy nalaza, ary nanesa ny hafatry ny mpaminany sandokan' i Mecca. Na dia ny fianjeran'ny fanjakana Romanina aza dia tsy ho nanokatra varavarana ho an'ny Mohammedanisma, na ho an'ny fandrosoan'ireo Saracena mitam-piadiana mpampielany fisandohana, na dia efa nizara tamin'izy ireo aza ny sisa tavela tamin'ny fanjakan'ny Kaisara ny mpanjakan'ny Persiana sy ny chagan-n'ny Avara (mpandimby an' i Attila). Chosroes tenany aza dia lavo. Ny fanjakana Persiana sy Romanina dia samy nandany ny herin'ny tsirairay avy. Ary talohan'ny nametrahana sabatra teo an-tanan' ilay mpaminany sandoka, dia efa voakapoka hiala teo an-tanan'ireo izay tokony hanakantsakana ny dian'ny sy handringana ny herin'ny izany."

"Hatramin'ny andron' i Scipio sy Hannibal, dia tsy mbola nisy fandraisana andraikitra sahisahy kokoa noho ilay notanterahin' i Heraclius ho famonjena ny fanjakana. Novakivakiny ny lalana feno loza namakivaky ny Ranomasina Mainty sy ny tendrombohitra' i Armenia, niditra hatrany amin'ny foiben' i Persia izy, ary nampody ny tafiky ny mpanjaka lehibe hiaro ny taniny izay nandeha ra."

"Tamin'ny ady tao Ninive, izay niady mafy hatramin'ny fiposahan'ny andro ka hatramin'ny ora fahiraika ambin'ny folo, faneva valo amby roapolo, ankoatra izay mety ho vaky na ho rovitra, no nalaina tamin'ny Persiana; ny ampahany lehibe indrindra tamin'ny tafiny dia notafirina ho potika, ary ireo mpandresy, izay nanafina ny fatiantokany manokana, dia nandany ny alina teo an-tsahan'ady. Ny tanàna sy ny lapan' i Asyria dia nisokatra voalohany tamin'ny Romanina."

“Ny emperora romanina dia tsy nohamafisin’ireo fandresena izay azony; ary tamin’izany fotoana izany koa, sady tamin’io fomba io ihany, dia nomanina ny lalana ho an’ireo vahoaka maro sarasena avy any Arabia, tahaka ny valala avy amin’izany faritra izany ihany, izay, raha nampielly teny am-pandehana ny finoana maizina sy mamitaka mohammedana, dia vetivety dia nandrakotra niely eran’ny fanjakana persiana sy ny fanjakana romanina.”

“Tsy nisy fanoharana feno kokoa momba izany zava-misy izany azo nirina noho izay omena ao amin’ireo teny famaranana ny toko nosoratan’i Gibbon, izay nakana ireo sombim-panononana teo aloha. ‘Na dia efa natsangana teo ambanin’ny sainan’i Heraclius aza ny tafika mpandresy, dia toa nandrakana ny heriny kokoa noho ny nampiasa azy izany ezaka tsy araka ny voajanahary izany. Raha nandresy tany Constantinople na Jerosalema ny amperora, dia nisy tanàna kely tsy dia fantatra teo amin’ny sisin-tanin’i Syria norobain’ny Saracens, ary notapahiny ho potipotika ny miaramila sasany izay nandroso hamonjy azy,—zava-nitranga tsotra sy tsy dia manan-danja, raha tsy hoe izany no savaranonandon’ny fiovana lehibe iray. Ireo jiolahy ireo no apostolin’i Mohammed; ny herim-po adalany dia nivoaka avy tany an-tany efitra; ary tao anatin’ny valo taona farany nanjakany, dia very tamin’ny Arabo tamin’i Heraclius ireo faritany ireo ihany izay efa nosavainy tamin’ny Persiana.”

“‘Ny fanahin’ny fitaka sy ny hafanam-po, izay tsy any an-danitra no fonenany,’ dia navotsotra hiasa etỳ ambonin’ny tany. Ny lavaka tsy hita noanoa dia tsy nila afa-tsy fanalahidy hanokafana azy, ary izany fanalahidy izany dia ny fahalavoan’i Chosroes. Tamim-panamavoana no nandrovitany ny taratasin’olom-pirenena tsy fantatra loatra avy any Mecca. Fa nony nilentika niala tamin’ny ‘famirapiratan’ny voninahiny’ ho any amin’ily ‘tilikambon’ny haizina’ izay tsy azon’ny maso nidirana, dia vetivety dia nandalo ho amin’ny fanadinoana ny anaran’i Chosroes teo anatrehan’ny anaran’i Mohammed; ary ny tsinam-bolana dia toa niandry ny fiakarany mandra-pahatongan’ny fidinan’ily kintana. Chosroes, rehefa resy tanteraka sy very ny fanjakany, dia novonoina tamin’ny taona 628; ary ny taona 629 dia voamariky ny ‘fandresena an’i Arabia,’ sy ‘ny ady voalohan’ny Mohammedans tamin’ny fanjakana Romanina.’ ‘Ary ny anjely fahadimy naneno, dia hitako nisy kintana latsaka avy tany an-danitra ho amin’ny tany; ary nomena azy ny fanalahidin’ny lavaka tsy hita noanoa. Ary nosokafany ny lavaka tsy hita noanoa.’ Latsaka ho amin’ny tany izy. Rehefa ritra ny herin’ny fanjakana Romanina, ary ilay mpanjaka lehiben’ny Atsinanana nandry efa maty tao amin’ny tilikambon’ny haiziny, ny fandrohana tanàna kely tsy fantatra teo amin’ny sisin-tanin’i Syria no ‘sasiny ny fiovana mahery vaika.’ ‘Ireo mpandroba dia ny apostolin’i Mohammed, ary ny herim-po adalan’izy ireo nipoitra avy tany an-efitra.”

“Angady tsy hita fanambaniny.—Ny hevitr’io teny io dia azo fantarina avy amin’ny teny Grika, izay hazavaina hoe ‘lalina, tsy hita fanambaniny, midadasika lalina,’ ary mety hanondro izay toerana rehetra foana, lao, ary tsy voavoly. Ampiharina amin’ny tany izany amin’ny toetrany tany am-boalohany feno korontana. Gen. 1:2. Eto amin’ity tranga ity dia mety tsara ny hanondroany ireo tany foana tsy fantatra any amin’ny efitr’i Arabia, izay avy amin’ny sisin-taniny no nivoahan’ny andian-Saracena tahaka ny valala betsaka. Ary ny fahalavoan’i Chosroes, mpanjakan’i Persia, dia azo aseho ara-drariny ho toy ny fanokafana ny angady tsy hita fanambaniny, satria izany no nanomana ny lalana hivoahan’ny mpanaraka an’i

Mohammed avy amin'ny taniny maizina sy tsy fantatra, ka hampielany ny fampianarany mamitaka tamin'ny afo sy sabatra, mandra-paha-nanaparitahany ny haiziny tamin'ny fanjakana tatsinanana manontolo.” Uriah Smith, Daniel and Revelation, 495–498.

Ny loza voalohany, izay trompetra fahadimy, dia manondro ny fiandohan'ny adin'i Islam amin'i Roma, ary manondro ady teo amin'i Roma sy Persia izay nandresen'i Roma, kanefa tamin'izany no nandaniany ny heriny ara-tafika hatramin'ny tsy nahafahany nanakana ny fisandratry ny fahefana silamo. Ny toetra ara-paminaniana ao amin'ny loza voalohany sy ny loza faharoa dia manondro ny toetra ara-paminaniana ao amin'ny loza fahatelo, ary zava-dehibe ny mahafantatra ny loza roa voalohany ho tandindon'ny tantaran'ny loza fahatelo, satria izany tantara izany no maneho ny vanim-potoanan'ny fanombohan-kase ny iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina, izay nanomboka tamin'ny 11 Septambra 2001. Rehefa avy amin'ny tantara ara-paminaniana asehon'i Mohammed ao amin'ireo andininy telo voalohany, ny andininy fahefatra dia mampiditra an'i Abubakar, ilay mpitarika voalohany taorian'i Mohammed.

Ary nasaina izy mba tsy hanimba ny ahitra amin'ny tany, na zava-maitso akory aza, na hazo iray aza; fa ireo olona izay tsy manana ny tombo-kasen'Andriamanitra eo amin'ny handriny ihany no ho azony atao. Apokalypsy 9:4.

Ny didin'i Abubakar dia nanoro ny mpiady silamo mba hanavaka karazana mpivavaka roa izay nisy tao amin'ny faritanin'ny Romana tamin'izany andro izany. Ny sokajy iray dia ny Katolika, izay nanana fikambanana ara-pivavahana sasany nanaratra ny vodindohany (tongareo), ary nitandrana ny fanompoam-pivavahana amin'ny Alahady. Ny sokajy faharoa kosa dia ireo mpitandrana ny Sabata andro fahafito, ary ny Sabata no tombo-kasen'Andriamanitra.

“Taorian'ny nahafatesan'i Mohammed, dia i Abubekr no nandimby azy tamin'ny fitarihana tamin'ny taona A.D. 632; ary raha vantany vao voariny tsara ny fahefany sy ny fitondrany, dia nandefa taratasy boribory ho an'ireo foko arabo izy, ka izao manaraka izao no sombiny:—

“Rehefa miady ny adin'i Jehovah ianareo, dia mitondra tena tahaka ny lehilahy, ka aza miamboho; nefa aoka tsy ho voaloton'ny ran'ny vehivavy sy ny zaza ny fandresenareo. Aza mandrava rofia, ary aza mandoro tanimbary na sahan-katsaka. Aza manapaka hazo fihinam-boa, ary aza manimba biby fiompy, afa-tsy izay vonoinareo hohanina. Ary raha manao fanekena na fepetra ianareo, dia tano izany, ka aoka ho mahatoky amin'ny teninareo. Ary eo am-pandehanana ianareo dia hahita olona mpivavaka sasany izay miaina mitokana any anaty monasitera, ka mikendry ny hanompo an'Andriamanitra amin'izany fomba izany; avelao izy ireny, ka aza vonoina, ary aza ravana ny monasiterany. Ary hahita karazan'olona hafa ianareo, izay an'ny synagoga'i Satana, sady voaharatra ny tampon-dohany; tandremo tsara ny hamaky ny karandohany, ary aza omena famindrampo izy mandra-piovan'izy ireo ho Mohammedans na handoavany hetra.”

“Tsy voalaza na ao amin'ny faminaniana na ao amin'ny tantara fa ireo didy feno famindrampo kokoa dia notandremana tamin'ny fahamalinana mitovy amin'ilay baiko mahery setra; kanefa dia izany no nandidiana azy ireo. Ary ireo voalaza teo aloha no hany toromarika voarakitr'i Gibbon ho nomen'i Abubekr ny lehibeny, izay adidiny ny namoaka ny baiko ho an'ny tafika Sarasenina rehetra. Mitovy amin'ny faminaniana amin'ny fahitsiana sy fanavahana ireo baiko

ireo, toy ny hoe ilay kalifa tenany no nanao zavatra tamin'ny fankatoavana fantatra ary mivantana tamin'ny didy ambony noho ny an'ny olombelona mety maty; ary tamin'ilay fihetsika indrindra nivoahany hiady amin'ny fivavahan'i Jesosy sy hampiely ny Mohametanima hisolo azy, dia naveriny ireo teny izay efa nambara mialoha tao amin'ny Fanambaran'i Jesosy Kristy fa holazainy.”

“Ny Tombo-kasen'Andriamanitra eo amin'ny Handrin'izy ireo.—Ao amin'ny fanamarihana momba ny toko 7:1–3, dia efa nasehontsika fa ny tombo-kasen'Andriamanitra dia ny Sabatan'ny didy fahefatra; ary tsy mangina ny tantara momba ny zava-misy fa nisy ireo nitandrina ny Sabata marina nandritra izao fotoam-pitantanana izao manontolo. Kanefa eto dia nisy fanontaniana nipoitra tamin'ny maro hoe, iza avy ireo olona tamin'izany andro izany no nanana ny tombo-kasen'Andriamanitra teo amin'ny handriny, ka noho izany dia afa-niala tamin'ny fampahoriana mohammedana? Aoka hotadidin'ny mpamaky ny zava-misy, izay efa notononina rahateo, fa nisy hatrany nandritra izao fotoam-pitantanana izao ireo izay nanana ny tombo-kasen'Andriamanitra teo amin'ny handriny, na koa mpitandrina nahalala tsara ny Sabata marina; ary aoka koa hohenoiny tsara fa izay ambaran'ny faminaniana dia izao: tsy izy ireo no kendren'ny fanafihan'io hery Tiorka mpandrava io, fa sokajin'olona hafa. Amin'izany dia afaka amin'ny fahasaratana rehetra ny lohahevitra; satria izany ihany no tena ambaran'ny faminaniana. Sokajin'olona iray monja no aseho mivantana ao amin'ny lahatsoratra; dia ireo izay tsy manana ny tombo-kasen'Andriamanitra eo amin'ny handriny; ary ny fiarovana ireo izay manana ny tombo-kasen'Andriamanitra dia ampi-dirina amin'ny heviny ankolaka ihany. Araka izany, tsy hitantsika ao amin'ny tantara fa nisy tamin'izy ireny voasaringotra tamin'ny loza na dia iray aza izay nampiharina tamin'ny Saracena tamin'ireo zavatra nankahalainy. Nirahina hanohitra sokajin'olona hafa izy ireo. Ary ny fandringanana izay ho tonga amin'io sokajin'olona io dia tsy apetraka ho mifanohitra amin'ny fiarovana ny olona hafa, fa amin'ny fiarovana ny vokatry ny tany sy ny zava-maitso ihany; ka izao no voalaza: Aza manimba ny ahitra, na ny hazo, na izay zava-maitso akory aza, fa sokajin'olona iray ihany. Ary teo amin'ny fahatanterahany dia hitantsika ilay zava-mahagaga, dia tafika mpanafika iray izay nitsitsy ireo zavatra izay matetika simban'ny tafika toy izany, dia ny velaran'ny natiora sy ny vokatra aterany; ary, ho fanatanterahana ny alalana nomena azy hanimba ireo olona izay tsy nanana ny tombo-kasen'Andriamanitra teo amin'ny handriny, dia namely sy namaky ny karandohan'ny sokajin'olona mpivavaka iray voaharatra satro-boninahitra, izay anisan'ny synagogan'i Satana.”

“Ireo dia tsy isalasalana fa sokajin'ny moanina iray, na fizarana hafa tao amin'ny Fiangonana Katolika Romana. Ireo no notefen'ny sandrin'ny Mohammedana. Ary amintsika dia hita fa misy fahamendrehana manokana, raha tsy hoe tena voakendry mihitsy, amin'ny filazana azy ireo ho ireo izay tsy nanana ny tombo-kasen'Andriamanitra teo amin'ny handriny; satria io indrindra no fiangonana izay nandrobaka ny lalàn'Andriamanitra ny tombo-kaseny, tamin'ny fanesorana ny Sabata marina sy ny fananganana sandoka ho solony. Ary tsy takatsika, na avy amin'ny faminaniana na avy amin'ny tantara, fa ireo olona izay nodidian'i Abubekr ny mpanaraka azy tsy hanelingelina dia nanana ny tombo-kasen'Andriamanitra, na hoe izy ireo tsy maintsy no vahoakan'Andriamanitra. Iza marina izy ireo, ary noho ny antony inona no namelàna azy, dia tsy ampahafantarina ny fijoroana vavolombelona vitsy dia vitsy nataon'i Gibbon antsika, ary tsy manana fomba hafa hahalalana izany isika; kanefa manana antony

rehetra hinoana isika fa tsy nisy tamin'ireo izay nanana ny tombo-kasen'Andriamanitra no nanelingelina, raha toa kosa ka nisy sokajy hafa, izay mazava loatra fa tsy nanana izany, novonoina tamin'ny sabatra; ary araka izany dia tanteraka tsara ireo antsipiriany ny faminaniana.” Uriah Smith, Daniel and Revelation, 500–502.

Taorian'ny nahafatesan'i Mohammed dia nanamafy sy nandrindra ny mpanaraka azy ho lasa Kalifata i Abubakar; koa na dia olona ara-tantara roa samy hafa aza izy ireo, rehefa raisina miaraka dia maneho ny fiandohan'ny fijoroana vavolombelon'ny finoana silamo momba ny loza voalohany, ary i Mohammed no olona ara-tantara manamarika ny tantaran'io loza voalohany io.

Tamin'ny fiandohan'ny tantaran'ny loza faharoa, dia nandresy an'i Constantinople i Mohammed II tamin'ny taona 1453. Tamin'ny 1449, dia navotsotra ireo anjely efatra, izay naneho ny finoana Islamo. Ny fiandohana sy ny fiasaran'ny loza voalohany dia voamariky ny Mohammed iray avy, dia ny voalohany sy ny faharoa avy. Ara-paminaniana, ny fiandohana sy ny fiasaran'ny tantaran'ny loza voalohany dia mitondra ny sonian'ny Alfa sy Omega.

Ny fiandohan'ny loza faharoa dia ahitana faminaniana ara-potoana momba ireo anjely efatra, izay maneho ny finoana silamo izay nafahana tamin'izany fotoana izany, ary avy eo noferana tamin'ny 11 Aogositra 1840. Hatramin'izay teboka izay ka hatramin'ny 22 Oktobra 1844, dia aseho an-tsary ny fanisiana tombo-kase ny iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina. Ny fiandohan'ny loza faharoa dia manondro ny famahana ny finoana silamo, ary ny fiasarany kosa no manamarika ny famerana ny finoana silamo. Samy manana famantarana ara-paminaniana mazava tsara, izay mampifandray ny fiandohan'ny fiasarany, ny loza voalohany sy ny loza faharoa.

Ny loza roa voalohany dia tsy maintsy hapetraka mifanindry, “andalana manaraka andalana,” mba hamantarana ny loza fahatelo. Ny iray amin'ireo toetra ara-paminaniana izay asehon'ireo vavolombelona roa voalohan'ny finoana silamo dia izao: maneho fe-potoana voafaritra izy ireo, izay manamarika ny fiandohana sy ny fiasarana amin'ny sonian'i Alfa sy Omega. Manana sonia faharoa koa izy ireo; satria ny fiandohan'ny loza voalohany dia manondro ny fanisiana tombo-kase ny olon'Andriamanitra, ary ny fiasaran'ny loza faharoa dia manondro koa ny fanisiana tombo-kase ny olon'Andriamanitra.

Tonga ny loza fahatelo rehefa nanafika tampoka sy tsy nampoizina ilay biby avy amin'ny tany ao amin'ny Apokalypsy toko fahatelo ambin'ny folo ny Silamo, ka tamin'izany no nanombohan'ny vanim-potoanan'ny fanisiana tombo-kase. Ny fanisiana tombo-kase ny iray hetsy sy efatra alina amby efatra arivo dia mifarana amin'ilay lalàna alahady ho avy tsy ho ela, ary ho setrin'izany fivadiham-pinoana izany, ny fivadiham-pinoana eo amin'ny firenena dia arahin'ny faharavan'ny firenena. Araka ny naseho mialoha tamin'i Roma jentilisa sy Roma papa, ny faharavan'ny firenena dia tanterahin'ny fitsaran'Andriamanitra amin'ny alalan'ny trompetra. Ny loza telo dia trompetra koa. Ny Silamo amin'ny loza fahatelo dia hamely indray tampoka sy tsy nampoizina amin'ilay lalàna alahady ho avy tsy ho ela any Etazonia, rehefa mifarana ny vanim-potoanan'ny fanisiana tombo-kase ny iray hetsy sy efatra alina amby efatra arivo. Izany vanim-potoana izany dia efa nanehoana mialoha tamin'ny vanim-potoana fiandohan'ny loza voalohany, ary koa tamin'ny vanim-potoana fiasaran'ny loza faharoa.

Hanohy ity fianarana ity isika ao amin'ny lahatsoratra manaraka.

Ary Saraha nahita ny zanak'i Hagara Egyptiana, izay naterany tamin'i Abrahama, nihomehy. Koa hoy izy tamin'i Abrahama: Roahy io mpanompovavy io mbamin'ny zanany; fa ny zanak'io mpanompovavy io tsy mba handova miaraka amin'ny zanako, dia amin'Isaka. Ary tena nahory an'i Abrahama izany teny izany noho ny amin'ny zanany. Fa hoy Andriamanitra tamin'i Abrahama: Aoka tsy hampahory anao izany noho ny amin'ny zaza sy noho ny amin'ny mpanompovavinao; amin'izay rehetra nolazain'i Saraha taminao dia henoy ny feony; fa amin'Isaka no hantsoina ny taranakao. Ary ny zanaky ny mpanompovavy kosa dia hataoko firenena koa, satria taranakao izy. Dia nifoha maraina koa Abrahama, ka naka mofo sy siny hoditra nisy rano, dia nomeny an'i Hagara izany ka napetrany teny an-tsorony, mbamin'ny zaza, ary nalefany izy; dia lasa ravehivavy ka nirenireny tany an-efitr'i Beri-sheba. Ary ritra ny rano tao amin'ny siny hoditra, ka napetrany teo ambanin'ny anankiray amin'ny kirihitra ny zaza. Dia nandeha izy ka nipetraka tandrifiny teny lavidavitra, tokony ho toy ny fitifirana zana-tsipika; fa hoy izy: Aoka tsy ho hitako ny fahafatesan'ny zaza. Dia nipetraka tandrifiny izy, ka nanandratra ny feony, dia nitomany. Ary ren'Andriamanitra ny feon'ny zaza; dia niantso an'i Hagara avy tany an-danitra ny anjelin'Andriamanitra ka nanao taminy hoe: Inona no mahazo anao, ry Hagara? aza matahotra; fa ren'Andriamanitra ny feon'ny zaza eo amin'izay itoerany. Mitsangàna, asandrato ny zaza, ka tano eny an-tananao izy; fa hataoko firenena lehibe izy. Dia nampahiratin'Andriamanitra ny masonry, ka nahita fantsakan-drano izy; dia nandeha nameno rano ny siny hoditra, ka nampisotro ny zaza. Ary Andriamanitra nomba ny zaza; dia nitombo izy ka nonina tany an-efitra, sady tonga mpandefa zana-tsipika. Genesisy 21:9–20.